N°. 2878

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. franko te adresseeren aan het Bureau dezer Courant.

DONDERDAG 16 OKTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters berekent men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 15 Oktober.

Wat gebeuren moest is eindelijk geschied, en vroeger dan men verwacht had. De generaal O'Donnell, die de jongste revolutie in Spanje had begonnen, en later was opgetreden om haar te bedwingen, heeft plaats gemaakt voor den generaal Narvaez. Spanje treedt alzoo in de orde. De man, die uit eer- en heerschzucht den opstand van het leger had bewerkt tegen de Koningin, waaraan hij, zoowel als zijne onderhoorige regimenten, trouw had gezworen; die, toen de militaire opstand niet genoegzaam slaagde, nog daarenboven een beroep heeft gedaan op de gevaarlijkste partijschappen, welke, op straat geworpen, de Koningin in haar paleis belegerden; die de gestelde orde van zaken gewelddadig vernietigde, en een revolutionnair goevernement daarvoor in de plaats bragt, dat Spanje ten prooi wierp aan alle kwade hartstogten; die man kan en mogt niet zijn de vertegenwoordiger van de partij der orde. Hem mogt de taak niet worden gelaten, om met geweld van wapenen te verdrijven, wat hij met geweld van wapenen had te zaam gebragt. Nooit kon en mogt hij de bevoorregte zijn, die de orde in Spanje op goede grondslagen zou trachten te vestigen. Zulks zou in tegenspraak zijn geweest met den aard der dingen, en daarenboven een ergerlijk antecedent hebben gesteld. De wanorde kan geen weg, kan geen middel zijn, waar langs iemand in de hoogte klimt, om de orde te konstituëeren. Zoo dat mogelijk ware, het zou een dreigend gevaar zijn voor de rust van vele Staten. De eer- en heerschzucht, die toch reeds zoo vele verwoestingen aanrigten, ten spijt van de rampen, die zij, tot heur doel, vruchteloos veroorzaken, zouden een prikkel vinden, [illegible] gaan als [illegible], die iemand wanorde had gestichte [illegible] op de eervolle hoogte te tillen, waar hij als redder des Vaderlands en grondvester der orde de hulde ontvangen zou van de behoudene maatschappij. Die ergernis heeft Spanje niet gegeven, omdat zij niet kan gegeven worden. En daarom is O'Donnell gevallen, toen zijne taak in deze revolutie volbragt was. Zoodra hij door geweld een einde had gemaakt aan het geweld, dat hij zelf had in 't leven geroepen, was zijne rol vervuld. Wat er verder te doen valt, om orde in Spanje te brengen, moet door een ander beproefd worden, wiens handen niet bezoedeld zijn met het bloed van de thans afgeloopene revolutionnaire beweging. Narvaez is daartoe in zijne plaats getreden, en eene nieuwe orde van zaken begint.

Met medelijden hebben wij in de laatste weken de rustelooze pogingen aangezien, die de revolutionnaire pers in Europa, waarbij de *Indépendance belge* op den voorgrond stond, heeft aangewend, om den Spanjaarden het behoud van O'Donnell aan te prediken en hen tegen de komst van Narvaez aan 't roer van Staat op te zetten. 't Was alles dwaas gebabbel van blinde partijgangers, die den natuurlijken gang der gebeurtenissen meenen te kunnen doen stil staan door fransche dagblad-artikelen, geschreven voor het spaansche volk, dat ze niet alleen niet leest, maar daarenboven, als het ze las, er geen woord van begrijpen zou. De volken, hoe ligt verleidelijk zij ook zijn mogen, zijn niet zoo onzinnig om te gelooven, dat de man, die de revolutie moedwillig veroorzaakte, de man moet zijn, die hen op den weg der orde regeert. Daarvoor is een man van orde noodig.

Dit heeft men in Spanje volkomen begrepen, voor zoo ver men althans op het telegrafiesch berigt kan afgaan, dat de fransche *Moniteur* mededeelt. Dat berigt getuigt dat de beurs te Madrid volstrekt niet is bevreesd geworden door de optreding van Narvaez, maar daarbij geheel kalm en rustig is gebleven.

Zoo zijn dan al de moeiten, door de revolutionnaire pers aangewend, om de Spanjaarden voor Narvaez vrees aan te jagen, in het water gevallen. Op het oogenblik dat Narvaez de magt in handen nam, verzekerde men te Parijs en te Brussel, dat zulks onmogelijk was, dat Narvaez er niet aan dacht, en dat O'Donnell vaster dan ooit was gezeten.

Intusschen zijn, als door een *coup de théâtre* al hunne verwachtingen in rook verdwenen, en regeert Narvaez in de plaats van O'Donnell!

Nu moge men de Koningin van ondankbaarheid beschuldigen — o[illegible] het beduiden? Heeft O'Donnell de revolutie bedwongen, — hij had ze zelf veroorzaakt. Zijn [illegible] zijn eed [illegible] vergeving vragen, omdat hij later [illegible] gaf van leedwezen over 't geen hij gedaan had. Nooit kan de Koningin vergeten wat hij misdreven heeft en aan hem het vertrouwen schenken, dat zij aan een trouwen dienaar geeft.

Wat overigens het volk van Spanje betreft, en de partijschappen waarin het verdeeld ligt — om op te treden als hersteller van de orde, had hij te veel verwantschap met de revolutie, en om de vertegenwoordiger te blijven van die revolutie, had hij haar te veel geweld aangedaan, en was hij te zeer in de kontra-revolutie getreden.

Zijne rol was afgespeeld. Hem bleef nog over plaats te maken voor een ander, die de ondernomene taak kon doorzetten.

Hij heeft dit gedaan, hetzij vrijwillig, hetzij gedwongen, wij weten 't niet. Maar van den dag dat Narvaez te Madrid verscheen, was het eene uitgemaakte zaak, dat hij kwam om het roer van Staat met de hem eigene krachtige hand aan te vatten.

De toekomst zal leeren, wat hij zal vermogen om het ongelukkige Spanje op te heffen uit de diepte, waarin O'Donnell het heeft neergeworpen.

De bladen, die het luidst aangedrongen hebben op »omverwerping van het [vorige] ministerie", en op »uitwissching van de heillooze sporen van 1848," die, toen het piëtistiesch-reaktionnair ministerie de vakant gemaakte zetels had ingenomen, [illegible] doel reeds beslist was en de partijen, welker organen zij zijn, nu naar hartelust den boventoon konden voeren, — diezelfde bladen hebben sedert eenigen tijd eene houding aangenomen, die verraadt, eensdeels, hoezeer zij zich teleurgesteld gevoelen en, anderdeels, dat zij 't nog niet met zich-zelven eens zijn wat zij aan hunne goedgeloovige lezers vertellen zullen, om hun te verbergen, dat zij zich weer allervreeselijkst vergaloppeerd hebben. Welke hunne houding dan is? Wij willen, om hen te sparen, niet zeggen waarbij zij het best te vergelijken is; men kan zich daar, trouwens, gemakkelijk een denkbeeld van maken, wanneer men vernomen heeft, dat de *Amersfoortsche Courant* overgegaan is in de handen eener redaktie, die verlangt dat »het verledene [der krant] in 't niet zinke!" dat de *Fakkel*, de *Waakzaamheid* en het *Goudsch Kronijkske* nog hun eerste woord te zeggen hebben over de troonrede en de diskussiën, welke het daarop te geven adres van antwoord uitlokte; en dat de *Kerkelijke Courant*, benevens het *Residentieblad* en het *Zondagsblad*, wel verre van nog aanvallenderwijze te werk te gaan, om hunne vernedering en hunnen aftogt te maskeeren, zich bepalen tot het afsteken van wat zonnetjes en schadelooze vuurpijltjes, waarvan zelfs niet eens het onnoozelste deel des publieks eenige notitie meer neemt. Daarop is dus voorshands hunne grootspraak en hunne dreigende taal uitgeloopen. Zij zouden nu eens het land naar hunne hand zetten en dat gemakkelijk gedaan krijgen, wanneer maar eerst »de mannen naar hun hart" aan 't roer zaten! En nu zij een kabinet hebben, uit zulke mannen zamengesteld, wat is nu het eerst wat zij te hooren hebben? Dat het goevernement geene partijschap ten dienste wil zijn! dat het al wat regtens feitelijk bestaat eerbiedigen wil! dat het afkeerig is van alle reaktie! dat het zijn eed niet schenden kan en trouw en eerlijk de Grondwet zal handhaven! Inderdaad, 't laat zich begrijpen, dat de organen van het omverwerpings-stelsel rare gezigten zetten bij 't vernemen van die lofwaardige verklaringen van »de mannen naar hun hart!" Zij waren gespitst op eene oorlogsverklaring, — en het kabinet, van welks lippen zij die te gemoet zagen, legt zich demoedig neer bij de mannelijk-fiere en zich harer regten zoowel als harer zedelijke kracht bewuste Kamer!

In zoo verre nu de bladen, welken wij zoo even genoemd hebben, over de gewigtige diskussiën, die onlangs gevoerd zijn, het volstrektste stilzwijgen bewaard en door hun voorzigtig zwijgen aan den spotlust der menigte geen voedsel hebben gegeven — in zoo verre kunnen wij ze ook, zonder meer, aan hun droevig lot overlaten en aan hunne overpeinzingen, hoe zij zich uit de malle pozitie redden kunnen, waarin zij zich op dit oogenblik bevinden. Over de *Fakkel*, de *Waakzaamheid* en het vroeger zoo vermakelijke *Goudsch Kronijkske* [illegible], althans wat betreft hunne tegenwoordige verhouding tot het ministerie, op dit oogenblik — geen woord. Wanneer zij aan 't eind zullen zijn van hunne overpeinzingen en het alsdan blijken zal, wat zij *nu* denken »van de mannen naar hun hart," dan kan 't welligt weer nuttig zijn hun eenige aandacht te schenken. Tot zoolang echter moeten wij ons vergenoegen met het gadeslaan der ongehoorde en gewaagde *cabrioles*, welke het *Residentieblad* en het *Zondagsblad*, om niet van kleinmoedigheid verdacht te worden, maken, op 't gevaar af van in 't zand te bijten, doch tot niet geringe opvrolijking der toeschouwers.

't Is het *Residentieblad*, dat de verdienste heeft van zich daartoe het meest te beijveren. Onze lezers herinneren zich hoe grappig het zich aanstelde, om de goê gemeente wijs te maken dat wit zwart is en dat het goevernement op de Kamer eene schitterende zegepraal behaald heeft. Om in geene herhalingen te vallen, willen wij de goochelaars-kunstjes, welke het te dien einde vroeger verkocht en thans op nieuw weer aan den man zoekt te brengen, voor het oogenblik daar laten, 't is trouwens niet twijfelachtig meer, of er nog iemand is, die zich door die kunstjes kan laten beet nemen. Wijl echter het *Residentieblad*, niet merkende welke vrolijke stemming het gaande maakt, nog eene poging, eene wanhopige poging doet, om wit voor zwart te doen doorgaan, willen wij zijn verwonderlijk bestaan, dat waarlijk van zelfverloochening getuigt, niet onopgemerkt laten, en vermeenen [illegible] te vertellen hoe.

't Spreekt van zelf, dat het den eigenlijken *tour d'adresse*, die hem in zijn fatsoen herstellen moet, van duizend en een niets beteekenende praatjes doet voorafgaan. Dat is zoo de gewone taktiek om de aandacht af te leiden. Dat die praatjes niets bevatten dan laffe personaliteiten en insinuatiën, gedebiteerd in bijna onverstaanbare taal en op saaijen toon — wie verwacht iets anders van het *Residentieblad*? Wij luisteren er dan ook niet eens naar, maar letten alleen op den nieuwen handgreep, dien het bezigt, om het publiek te doen gelooven dat het goevernement toch wel degelijk op de Kamer heeft gezegepraald. Dat zal het publiek wel willen gelooven, zoo meent het *Residentieblad*, als het maar eene andere verklaring dan die van den *Tijd* weet te geven van 't homerisch gelach der Kamer, nadat de heer van der Brugghen zich had nedergelegd bij het amendement van de kommissie voor het adres. Daarom schrijft hij aldus:

»Er *is* gelagchen, maar ANDERS dan de *Tijd* zich, op het gezag van een ander, verbeeldt. Een stille, pijnlijke »huiszittende" lach speelde om de lippen van dezen en genen ultra-liberaal, dien de ultra-beleefdheid van den heer Bosscha, Godefroi en van Hoëvell [illegible]. Zoo dat het niet te loochenen valt, dat het ministerie getriomfeerd heeft en allen, die het niet gemerkt hebben, slaapmutsen zijn."

Niet aardig? niet alleraardigst! Gij haalt de schouders op en kunt ten laatste almede uwen lachlust niet bedwingen! 't Is dan ook niet zonder reden. Waarop toch komt de geheele grap van het *Residentieblad* neer? Daarop alleen, dat, omdat deze en gene ultra-liberaal, uitzonderingsgewijze, het niet uitgeschaterd heeft bij het »nederleggen" van den heer van der Brugghen, maar slechts »een stillen, pijnlijken, »huiszittenden" lach" liet spelen om de lippen, het goevernement luisterlijk getriomfeerd heeft! Wie lacht niet hartelijk mee, bij 't vernemen van zoo'n grappigen syllogismus! Maar wien voegt het nog te argumenteeren met zulk een matador in de redeneerkunst en wie laat hem niet gaarne het veld? Ons althans kost dat geene moeite. En al mogt zelfs, dien ten gevolge, het *Residentieblad* beweeren, dat het den *Tijd* tot zwijgen gebragt heeft — aan 't lagchen kan het ons daarmede maken, maar niet ons bewegen hem nog eens een antwoord te geven, wanneer het den triomf bezingt van het goevernement op de Kamer.

Hoe het *Zondagsblad* dien tegenslag ten langen leste bespreekt, vernemen wij in een volgend Nommer.

De heer Cherbuliez, oud-professor in de staathuishoudkunde te Genève heeft op het weldadigheids-kongres te Brussel de volgende merkwaardige woorden gezegd, waarvan wij in geen onzer binnenlandsche bladen, zelfs niet in die, welke alleruitvoerigste verslagen van de redevoeringen op dat kongres hebben medegedeeld, vinden gewag gemaakt. Zij luiden als volgt:

»Vóór de hervorming bestond het pauperismus in Zwitzerland niet, ongetwijfeld ten gevolge van de inrigting der toenmalige maatschappij, welke, hoewel de bedelarij niet verbiedende, het volk door de aalmoezen der Kerk voor ellende bewaarde. Toen de hervorming de sekularizatie der kerkelijke goederen ten gevolge had, gebeurde in Zwitzerland wat men in Engeland gezien heeft. De Bond bepaalde dat ieder kanton, als Staat, met de zorg van zijn armen belast zou worden, en de kantons in navolging van den Bondsraad, droegen die zorg op de gemeenten over. Op hetzelfde oogenblik, dat men die zorg tot staatspligt verhief, schiep men het regt der armen op onderstand.

»Sedert is het pauperismus de groote kanker van Zwitzerland geweest vooral in het Kanton Bern. Men heeft alles gedaan, alles beproefd om het kwaad te bezweeren. Na elke staatkundige omwenteling is het kwaad toegenomen.

»Eindelijk heeft men zich tegen het beginsel-zelf gekeerd en de wetgevers van Bern legden de verklaring af, dat het regt op onderstand niet bestond. Dit alles ging te niet tegenover de gewoonten en de werkelijkheid der feiten. Benden leegloopers doorkruisen de kantons en persen den inwoners door bedreigingen voedsel af. De toekomst van het kanton Bern loopt door de gevolgen van dien geesel groot gevaar; daarenboven neemt de bevolking aanmerkelijk toe. Zij is in de laatste jaren met elf procent vermeerderd, en wat het cijfer der onwettige geboorten aangaat, mijn vaderlandsliefde deinst terug voor de mededeeling van het schrikbarend aantal. En toch, naast Bern bevindt zich de Jura, welk kanton, hoewel minder rijk dan zijn naburen, van pauperismus zoo weinig weet, dat de leden die uit de Jura naar de Bondsraad worden afgevaardigd alle medewerking van den Staat en allen geldelijken onderstand van Staatswege weigeren. »Behoudt," zeggen zij, »uwe wetten en uw geld, en laat ons onze vrome gebruiken."

»Het kontrast is in het oogvallend — aan de eene zijde een katholiek land, waar weinig nijverheid en vertier heerschen, geplaatst in een toestand, die de ellende onvermijdelijk schijnt te maken, en dat land weet niet wat pauperismus is; aan de andere zijde een protestantsch land, rijk, vruchtbaar, door de natuur begunstigd, en dat land is door het pauperismus zijn ondergang nabij. Dit bevat een gewigtige les; het pauperismus komt in de eerste plaats voor uit de onvoldoende arbeidsloonen, welke op hunne beurt meestal ontspruiten uit onbekwaamheid tot het werk, waarvoor de arbeider zich aanmeldt, en uit gebrek aan overleg en werkzaamheid."

Deze feiten strooken slecht met de beweeringen van schrijvers als Napoleon Roussell en konsorten, welke zich in allerlei bogten wringen, om een schijn van waarschijnlijkheid op hunne stellingen te werpen, dat het Katholicismus oorzaak is van demoralizatie en verval der volken. Hoe het er met den toestand der beschaving van de lagere klassen in de door hen, zoo hoog geroemde protestantsche landen uitziet, moge de volgende korrespondentie uit Londen, die wij in den *Bien Public* vinden, ons leeren:

»De engelsche aristokratie is zonder tegenspraak de krachtigste van Europa; zij is rijk en heeft een schitterende opvoeding genoten. De middelklassen leven mede in welvarenden toestand. Wij zullen hetzelfde zeggen van de officieren der land- en zeemagt van de staatsbeambten en van de geestelijken der nationale Kerk. Maar dalen wij een trap af: de landelijke bevolking is de onwetendste, de lompste, de bedorvenste van geheel Europa. De werklieden in het algemeen hebben niet het minste denkbeeld van geloof, godsdienst of zedelijkheid; de meesten kennen als evangelie slechts de *Bell's life in London*, een dagblad aan de wedrennen, hanengevechten, vechtpartijen, weddenschappen enz. gewijd en hun eenige uitspanning is de kroeg. Geheel bezig gehouden met de handenarbeid, waarvan zij leven, hebben zij niet de minste zedelijke en geestelijke ontwikkeling en leven en sterven als redelooze dieren. Nog erger is het gesteld met de daarop volgende klasse van bedelaars, welke door het verkoopen van allerlei kleine voorwerpen langs de straten de wet op de bedelarij zoeken te ontduiken. In den modderpoel eindelijk der maatschappij beweegt zich die drom dieven en naamlooze wezens, wier middel van bestaan een eeuwigdurend raadsel is. Ik spreek niet van de ontelbare menigte armen, waarvan het engelsche goevernement de ellende in de inrigtingen van openbaren onderstand verbergt. Om slechts een feit te doen uitkomen — in Engeland en in het land van Wallis alleen zijn van eene bevolking van zestien tot zeventien millioen, bijna twee millioen armen in de *Poor-Houses* opgesloten. Anderen ontvangen onderstand in hunne huizen. De heeren Gladstone en zijne vrienden mogen op hun gemak over den welstand van het engelsche volk redekavelen; zij mogen zich op zijn overwigt op al de natiën van het vasteland beroemen, hunne deklamatiën kunnen evenwel de volgende bekentenis niet verzachten, welke aan een der voornaamste protestantsche *Reviews* ontsnapt is: »Van alle landen, zegt de *North-British-Review*, toont het schoone Engeland op de volledigste en onbeschaamdste wijze voor het oog des hemels het afzigtelijk tafereel van al de afgrijzelijkheden der wanorde en der ongodsdienstigheid." Wat moet men denken van de politieke toekomst van een Staat, waarvan de burgers-zelven ons zulk eene beschrijving leveren?

»Gaan wij van de stoffelijke tot de zedelijke orde over, wij zullen veel minder reden hebben om de britsche maatschappij te bewonderen. Behalve Turkijë is er geen land, waar de misdaad gruwzamer en meer verspreid is dan in Engeland. Een der schrijvers van het *Blackwood magazine* heeft, eenigen tijd geleden, door een zeer naauwkeurige statistiek gekonstateerd, dat gedurende de laatst verloopene halve eeuw, de misdaden in Engeland 800 %, in Schotland 1700%, in Ierland 500% vermeerderd waren. De politieke misdrijven afgetrokken, blijven er in het Vereenigd Koningrijk tien maal meer misdadigers dan in Frankrijk. Het getal openbare vrouwen is 33 % aanzienlijker te Londen dan te Parijs, zelfs als men de verhouding der bevolking in rekening brengt. Er is niets afschuwelijker dan het verhaal der misdaden die dagelijks door de engelsche pers openbaar worden gemaakt. Waar elders dan in Engeland zag men moeders hare kinderen vermoorden, om de armzalige premie van den *Burial Club* te erlangen. Waar elders zag men mannen, tot de hoogste klassen der maatschappij behoorende, hunne echtgenooten, bloedverwanten en vrienden vergiftigen, om het bedrag in bezit te krijgen der levensverzekering hunner slagtoffers? Zou men 't kunnen gelooven dat er, eenige jaren geleden, in Engeland boeken zijn geschreven, die den ouders den raad geven om hunne kinderen te vermoorden ten einde de kosten hunner opvoeding te sparen, daarbij de middelen aanwijzende om die misdaad op de minst moeijelijke wijze te plegen? Die feiten spreken luide genoeg, zij zijn als een sprekend protest tegen al de deklamatiën over Engelands geluk en voorspoed!"

Te Dresden hebben in Mei laatstl. konferentiën van protestantsche leeraars plaats gehad. In deze konferentiën, waarop verschillende gemeenten van Saksen, Beijeren en Wurtemberg en andere duitsche Staten waren vertegenwoordigd, is men overeengekomen, dat het noodzakelijk was de bijzondere biecht en absolutie weder in te stellen. De besluiten der vergadering zijn in 23 artikelen zamengevat, waarvan de volgende de aandacht verdienen:

Art. 23. Om er in te slagen het gebruik van geregelde biecht en absolutie weder in te voeren, moet men aanvangen met de bijzondere absolutie weder in zwang te brengen, en ook de gewoonte op nieuw aannemen, om de absolutie te weigeren.

Art. 15. De herder heeft het regt om de absolutie aan diegenen te weigeren, welke dwaalleeringen, die met het Evangelie in strijd zijn, verkondigen, en zich niet willen bekeeren.

Deze korrespondentie zegt nog, dat eene formulier voor de biecht te gebruiken in dezelve reeds opgesteld zijn.

(*Univers.*)"

Men schrijft ons het volgende uit 's Hage:

»Niet zonder verbazing hebben de ingezetenen der rezidentie in het *Dagblad van 's Gravenhage* gelezen dat er, ten gevolge van het muziek, waarmede de militairen des Zondags naar de kerk werden geleid, stoornis gedurende de godsdienstoefening plaats had. Niemand had nog ooit bemerkt dat er zich eene joelende menigte om het kerkgebouw verzamelde — dat trouwens door een ruim afgesloten plein omgeven is — en het ontsnappen van manschappen was ook nog niemand ter ore gekomen. Het bleef voor het *Dagblad* bewaard die mededeelingen ter kennisse van de ingezetenen te brengen, en op die wijze het ophouden eener plegtigheid, die voor velen aangenaam was, te verdedigen.

»Dat het *Dagblad* het ministerieële besluit verdedigen wil, begrijpen wij. Het is nu eenmaal het orgaan der Regering geworden en geniet daarvoor voorregten, die voor eene courant veel waard zijn. Bij voorbeeld de mededeeling van ministerieële redevoeringen, ja zelfs van de troonrede, vóór zij zijn uitgesproken, enz. Maar wij gelooven dat het blad beter had gedaan door eenvoudig te zeggen dat het muziek niet met de betamelijke viering van den Zondag overeenstemde, dan zich aan zulk eene verregaande overdrijving — om niet te zeggen onwaarheid — schuldig te maken." (*Arnh. Cour.*)

Een onlangs uit Paramaribo ontvangen berigt stelt ons in staat het volgende mede te deelen:

Een Portugees, die veel immigranten uit Madeira en van de Kaapverdische eilanden naar Demerary had ingevoerd, heeft zijne diensten aangeboden tot overbrenging naar Suriname van aanvankelijk vijf honderd dier landverhuizers.

Hij zag kans drie à vier duizend te engageren. Het bestuur had den aanbieder verwezen naar de planters, en deze hebben onmiddellijk met hem eene overeenkomst gesloten voor dien overvoer. De planters stelden zich voor, een verzoek aan den gouverneur in te dienen ter bekoming van tegemoetkoming bij wijze van voorschot in de kosten van transport, en men vleit zich met eene gunstige beschikking. Ook zou men zich in aanraking stellen met den gouverneur van Madeira, ten einde te verkrijgen dat de engagementen op de mede te deelen voorwaarden op legale wijze, worden gesloten ter voorkoming van alle misverstand met of teleurstelling van de zijde der landverhuizers. (*H.*)

Te *Baken*, in Moldavie, is een telegraafkantoor met doorloopende nachtdienst geopend, Vermits deze plaats in den 2den kring ligt van het moldavische grenspunt bij Nemeritscheni wordt voor een enkel berigt daarheen aan alle nederlandsche kantoren 12.00 gl. betaald.

Te Hudikswall, in Zweden, is mede een telegraafkantoor geopend. De kosten voor een enkel berigt daarheen zijn gelijk aan de vroeger voor Stockholm bekend gemaakte en bedragen misdien, voor Arnhem, Assen, Deventer, Groningen, Harlingen, Leeuwarden, het Loo, Meppel, Zutphen en Zwolle 8,37 gl. en voor de overige nederlandsche kantoren 9,57 gl.

De tijdelijk gedurende den zomer geopende beijersche telegraafkantoren te Berchtesgaden, Kissingen, Liebenstein en Reinhardsbrunn zijn weder voor de dienst gesloten.

Blijkens eene mededeeling van den raad van administratie der Hollandsche IJzeren-Spoorweg-maatschappij, wordt het spoorweg-telegraafkantoor te Leyden in plaats van ten 7 ure des voormiddags, zooals vroeger is bekend gemaakt, voortaan eerst ten 7 ure 30 minuten geopend.

De heer B. M. Perk, bierbrouwer te 's Gravenhage, heeft zich tot de Tweede Kamer der Staten-Generaal gewend, met verzoek, om de voorgestelde verhooging van den accijns voor ketels in de bierbrouwerijen niet toe te staan, en te besluiten, dat in de gevallen bij art. 6 litt. *a* van het voorgestelde wetsontwerp, de brouwer tegen een regt van hoogstens 35 c. per vat inhoud van den ketel voor hoofdsom zal worden aangeslagen.

Men verneemt, dat het verzoek van den heer dr. S. J. van Roijen tot oprigting eener fabriek van Berlijns blaauw en sal-ammoniac binnen de gemeente Zwolle door heeren Gedeputeerde Staten der provincie Overijssel is afgewezen, en zulks uit overweging dat de in soortgelijke fabrieken gevolgde bereidingswijze, door de schadelijke dampen, welke zij kan ontwikkelen en vooral ook de ophooping van spoedig tot ontbinding overgaande dierlijke stoffen, die zij ten gevolge moet hebben, erkend nadeelig is voor de gezondheid, en schadelijk voor de bewoners en gebruikers der aangrenzende gebouwen, en alzoo de plaats waar de heer van Roijen de genoemde fabriek wenscht op te rigten daarvoor als ongeschikt moet worden beschouwd.

Naar men verneemt, heeft de heer Duymaer van Twist, in het kiesdistrikt Steenwijk benoemd tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, dezer dagen te Zwolle eene bijeenkomst gehad met eene bezending van kiezers uit genoemd distrikt, en hun daarbij te kennen gegeven, dat hij allezins erkentelijk was voor het in hem gesteld vertrouwen, maar zich niettemin genoopt vond, te verklaren, dat hij die betrekking niet konde aanvaarden. (*H.*)

Bij koninklijk besluit van 17 Junij jl. is, op het verzoek van de koncessionarissen tot daarstelling van het Noord-Willems-kanaal, tusschen Groningen en Assen, bewilliging verleend tot oprigting eener *Noord-Willems-Kanaal Maatschappij*, die gevestigd zal zijn te Groningen.

Volgens een brief van den ned. konzul te Rio Janeiro, in dato 13 Sept., was aldaar dien dag door kapt. Foubert, voerende het fransche schip *Talisman*, aangebragt kapt. A. Coopmans en verdere ekwipage, benevens des kapiteins vrouw, gevoerd hebbende het schip *Twenthe*, van Rott. n. Bat. Volgens een rapport van kapt. Coopmans, was hij op de hoogte van Madera door het Maleische gedeelte van zijne ekwipage, 22 man sterk, gewapenderhand aangevallen, die, na hem, zijne officieren en de overige ekwipage overweldigd en naar onderen gejaagd te hebben, alle toegangen hadden afgesloten; vervolgens hadden zij de booten in zee gelaten, die met proviand voorzien, alles wat van hunne gading scheen, medegenomen, en, na alle bluschmiddelen vernield te hebben, het schip in brand gestoken. Gelukkig was het brandende schip door boven genoemden kapitein gezien, die hen allen gered, liefderijk verpleegd en te Rio Janeiro had aangebragt. De toestand van allen was overigens vrij voldoende. (De Maleijers zijn te Madera aangekomen.)

Z. M. heeft benoemd tot prok. bij het prov. geregtshof en de arr. regtb. te Utrecht mr. D. J. H. van Eeden, en te Groningen mr. B. D. H. Tellegen; en bij de arr. regtb. te Zierikzee mr. J. P. N. Ermerins.

PURMEREND, 13 Okt. Op de gewone najaars-koemarkt van heden werden aangebragt 1605 stuks vee; puike kwal. werd met vluggen handel tot enorm hooge prijzen

verkocht. De mindere soorten hebben, hoewel duur niet dat gegolden, wat de voordeelige hooibouw en de nog ruime voorraad van grasgewas wel deden verwachten. Er is veel vee voor Fransche en Zuid-Hollandsche rekening opgekocht. Zelden was het getal marktbezoekers zoo groot als thans het geval was.

UTRECHT, 14 Okt. Uit Amersfoort wordt ons heden geschreven, het verzoek om gratie van den voormaligen uitgever der *Amersf. Cour.*, Mr. L. Zegers Veeckens, is van de hand gewezen. Zijne afwezigheid verhindert de ten uitvoerlegging van het vonnis. (*U. Ct.*)

TILBURG, 13 October. De heden alhier gehoudene groote najaars-markt werd zeer druk bezocht en was van alles ruim voorzien. De aanvoer van paarden en runderen was tamelijk groot en de handel daarin zeer geanimeerd. De omzettingen in wollen manufakturen waren ook vrij belangrijk.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

LONDEN, 15 Okt. De *Times* bevat in eene tweede editie het berigt uit Parijs, dat de fransche Regering Zaturdag haar ultimatum naar Napels heeft gezonden. Indien het werd verworpen zou de gezant, baron Brenier, worden teruggeroepen en de vloten voor Napels verschijnen. Engeland heeft eene gelijkluidende mededeeling gezonden.

PARIJS, 15 Okt. Men verneemt stellig, dat de gezanten van Frankrijk en Engeland van Napels zijn teruggeroepen en dat de beide vloten nog heden naar Napels onder zeil gaan. De napelsche gezant, markies Antonini begeeft zich naar Brussel.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Oktober. Men leest in den *Courrier du Pas-de-Calais* van den 12den, dat de heer de Ronceray een der chefs van den Noorder spoorweg te Calais is gearriveerd, komende van New-York, waar hij nasporingen had in het werk gesteld ter ontdekking van de daders van den diefstal jegens deze spoorwegmaatschappij gepleegd. Het schijnt dat drie er van, de gebroeders Grellet en Perrault gearresteerd en te New-York in verzekerde bewaring zijn. Bij het vertrek van den heer de Ronceray was men op het spoor van Carpentier en de andere schuldigen, die waarschijnlijk thans mede gevangen genomen zullen zijn.

— De minister van marine heeft bevolen dat er eene inteekening zal worden opengesteld tot het oprigten van een standbeeld ter eere van Colbert, den schepper der Fransche marine.

— Men blijft steeds spreken van een Nota, die de fransche Regering aan de oostenrijksche zou gerigt hebben over de bezetting der Donauvorstendommen.

— Uit Napels komen weder berigten van minder bevredigenden aard. Wel verre dat Koning Ferdinand, zoo als men eerst gezegd had, tot eenige koncessiën geneigd was, stellen de korrespondentiën hem nu weder voor als vastberaden om geen enkele koncessie te doen.

— Voor eenige dagen is gemeld, dat de Keizer van Marokko toebereidselen maakte om de zeeroovers van het Riff-eiland te straffen voor hunne geweldenarijen en om hen tot onderwerping te brengen. Thans verneemt men, dat een aanzienlijk korps kavallerie, onder bevel van den gouverneur Ben-Abd-el-Malleah, te Fez op het punt staat om eene expeditie tegen dat eiland te ondernemen.

— De *Constitutionnel* betoogt in een uitvoerig artikel, dat het voortdurend bezetten der Donau-vorstendommen door de oostenrijkers eene bepaalde schennis is van het parijsche traktaat, en indedaad het karakter van eene gewapende interventie verkrijgt.

— Naar men verzekert heeft de oostelijke spoorwegmaatschappij bij het *credit mobilier* aanvrage gedaan om achttien millioen voor de betaling van haar devidend, doch het antwoord bekomen: »Wij hebben geen geld;" daarop wendde de maatschappij zich tot Rothschild, die gezegd zou hebben: »Gij hebt u bij het *crédit mobilier* vervoegd, dus heb ik niets met u te maken."

— In de eerste zes maanden dezes jaars (tot half Junij) heeft de fransche bank aan premie betaald, om zich goud en zilver te verschaffen, de som van fr. 2,817,942; ten zelfden einde besteedde zij in Junij — Julij fr. 322,676; in Julij — fr. 813,306; in Augustus — September fr. 350,327, en in September — Oktober fr. 632,281.

— De Keizer van Marokko heeft op de vertoogen, van den engelschen zaakgelastigde, aan de reeders van de bark *Hymen*, welk schip in de maand Mei jl. door de zeeroovers van het Rif-eiland aangevallen en geplunderd werd, eene schadeloosstelling verleend van £ 16.000. Zooals men weet, heeft de Keizer voor een soortgelijke daad ook schadeloosstelling verleend aan de reeders van een fransch vaartuig.

ENGELAND.

LONDEN, 13 Okt. William Robson, die de maatschappij van het glazen paleis van Sydenham bestolen heeft en te Kopenhagen werd gearresteerd is voor de eerste maal voor het hof van policie van Lambeth verschenen. Het eerste verhoor leverde echter weinig belangrijks op.

— Als een staaltje van den aard der polemiek, die sommige der engelsche bladen, tegenwoordig tegen den napelschen Koning voeren, kan het volgende uittreksel uit de *Dailey-News* strekken.

»Men moet geen vertrouwen schenken aan beloften, dien onwaardigen monarch door de vrees afgeperst. Slechts een maatregel kan genomen worden, om de napolitaansche Staten te bevrijden van de rampen die hen teisteren, namenlijk den Vorst den onverbeterlijken rustverstoorder van Europa, de koninklijken dolleman, den laaghartigen onderdrukker van den troon te stooten, dien hij onteert.."

— In een dagblad van New-York leest men het volgende uittreksel uit een dagblad van Louisiana; het schetst de vrees der slavenhouders:

»Men klaagt dat in de werkplaatsen de goede geest door opruijende predikatiën bedorven wordt, en dat het er zeer moeijelijk, ja schier onmogelijk geworden is om de slaven in orde te houden. Wij hebben hier welligt geene zoo stoute boekdrukkers als de twee, die dezer dagen uit Mobile gejaagd zijn, maar wij worden door een nog gevaarlijker slag van lieden gekweld; het zijn marskramers die voor geld gehuurd zijn om het platte land af te loopen en er bij nacht en ontijd de begrippen der dagbladpers van het noorden te verspreiden.

»Het zijn dagbladschrijvers, doch die hunne taak mondeling en te midden der volksmenigte vervullen. Door hen worden de negers bekend met al wat zij niet mogen weten en tot dus ver niet geweten hebben. Door hen krijgen zij kennis van de stemmingen van het kongres der Unie, van de openlijke vergaderingen der lieden, die de slavernij afschaffen willen. Van hen vernemen zij, dat de heer Fremont grootelijks in aanmerking komt voor het prezidentschap der Unie; dat 17,000,000 bewoners van het noorden en 6,000,000 blanken in het zuiden de emancipatie der slaven vorderen, en daarbij rekenen kunnen op de medewerking van 3,500,000 negers zoodat zij staan als 4 tegen 1; dat in de landstreek Kansas de oorlog tegen de zaak der slavenhouders aangevangen is, en dat New-Orleans geweigerd heeft de vrienden van het zuiden of de vijanden der negers bij te staan. Kortom, door hen weten de negers, dat zij, wanneer zij tegen hunne meesters in opstand komen, ondersteuning zullen vinden of althans geene magt zullen ontmoeten, die gezind en gereed is om den opstand te bedwingen.

»De mare van al die jammerlijke omstandigheden wordt langs de kust verbreid, en heeft onder de slaven eene angstwekkende weerspannigheid veroorzaakt. Het wegloopen [illegible] brengt over de beste plantaadjen van Louisiana eene dubbele plaag; zij worden verwoest en de arbeid staat er stil; want de zwervende neger wordt roover en moordenaar.

»Men verzekert ons, dat er langs de oevers der rivier tusschen hier en Baton Rouge, meer dan 5000 weggeloopen negers zich ophouden, dat is tien op de honderd, terwijl het aantal wegloopers in verhouding tot de gansche slavenbevolking vroeger onbeduidend was. Men overdenke dit feit, en houde zich dan nog onverschillig, indien men durft.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 14 October. De *Ostdeutsche Post* meldt als zeker, dat de gezanten der westersche mogendheden hoogstwaarschijnlijk reeds van Napels teruggeroepen zijn. Evenwel zullen de eskaders dier mogendheden vooreerst te Toulon en op Malta blijven om de verdere gebeurtenissen af te wachten en den weg tot eene schikking gemakkelijker te maken.

— Sommige duitsche bladen spreken van een cirkulaire van graaf Walewski, in antwoord op die van Rusland, waarin verzekerd zou worden, dat de westersche mogendheden niets in den zin hadden, tegen Napels wat het volkenregt van Europa zou kunnen schenden.

— Men schrijft uit Weenen aan de *Post-Zeitung*: Men verneemt dat in de onderhandelingen, die tusschen de westersche mogendheden ten opzigte van de napelsche zaken hebben plaats gehad, sprake geweest is van een geheim verdrag, ten doel hebbende om de regerende dynastie en troon der beide Siciliën te waarborgen. In dat verdrag zou verklaard zijn, en op de meest formeele wijs, dat de pogingen van elke partij, welken naam die ook dragen moge, geen steun bij een der beide mogendheden zullen vinden. Bijgevolg kunnen noch de Muratisten noch de republikeinen eenige hoop koesteren om hun vaan onder de bescherming der westersche mogendheden te plaatsen. In het geval dat dit verdrag gesloten mogt worden, zou intusschen de partij, die wil dat de Koning van Napels ten behoeve van den troonopvolger zijn kroon nederlegge, veld winnen.

BERLIJN, 13 Okt. De tot acht jaren tuchthuisstraf veroordeelde gewezen politie-agent Teschen (depêches-diefstal) heeft bij het hoog-geregtshof aanzoek gedaan om vernietiging van het tegen hem geslagen vonnis. Een andere wijze van hooger beroep is van een door het staats-geregtshof gewezen uitspraak niet mogelijk.

ITALIË.

ROME, 9 Okt. De Kardinalen der H. Kongregatie van de buitengewone geestelijke zaken hebben, sedert eenige weken, talrijke en langdurige vergaderingen gehouden. Men veronderstelt dat ze betrekking hebben op de besluiten, door het oostenrijksch episkopaat in de konferentiën van Weenen genomen. Die besluiten zijn door den Kardinaal Viale Prela naar Rome overgebragt, en daar hij de konferentiën heeft voorgezeten, kon hij meer dan iemand de geest en strekking er van kennen. Eerst na de goedkeuring van den H. Vader kunnen die besluiten uitvoering erlangen.

— Er is sprake van om te Rome, ten behoeve der italiaansche Staten van Oostenrijk, een geestelijk seminarie op te rigten.

— Heden is er een aanvang gemaakt met de werken van den spoorweg naar Civita-Vecchia, welke de stad Rome met de Middelandsche Zee verbinden zal. De afstand zal in een en een half uur kunnen worden afgelegd.

— Het officieële regeringsblad van heden spreekt van eenige twisten tusschen staatkundige uitgewekenen en de inwoners der klein republiek San Marino, welke echter van geen ernstigen aard geweest schijnt te zijn.

— Uit Turijn wordt gemeld, dat de reis van lord John Russell in Italië het onderwerp van alle gesprekken uitmaakt en aan de meest tegenstrijdige geruchten voedsel geeft; sommigen houden vol, dat deze staatsman groote plannen koestert; anderen dat hij alleen gekomen is om den waren toestand van het schiereiland op te nemen, en daarom te Florence zijn hoofdkwartier gevestigd heeft; eene derde lezing eindelijk wil, dat hij de rol van kommissaris op zich genomen heeft, om de handelingen en bemoeijingen van den engelschen zaakgelastigde bij den groothertog van Toskane, lord Normanby, te onderzoeken — een dier diplomaten waarvan Engeland er te veel telt, en dien men evenmin durft terugroepen als lord Redcliffe, omdat hij verwant is met eene menigte personen, wier steun de Regering niet ontberen kan. Men zegt, dat lord John ook naar Rome zal gaan, niet naar Napels.

STADSNIEUWS.

In de 230ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 14e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 1152 *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 15 Oktober.

BEVALLEN (10 Okt.): H. M. J. van der Zee, geb. Focken, Z. — (11 Okt.), G. D. Swebilius, geb. Meering, D. (12 Okt.): C. D. Blancke, geb. Vis, D. — R. Sloog, geb. van Praag, D. — A. P. Blom, geb. Limburg, D. — (13 Okt.): G. Luttekes, geb. de Koning, D. — H. L. Brack, geb. Boos, Zoon.

OVERLEDEN (10 Okt.): M. Meelen, geb. Snak, 44 j. — (11 Okt.): G. Wanders, geb. Brouwer, 89 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 14 Okt. Belg. leen. 2½ pc. 54⅞; Obligatiën 3 pc. 72½; id. 4½ pc. 97⅛; Spanje 1—3 pc. 23 7/16; Binnenl. 3 pc. 38¼; Romeinen 5 pc. 84½; Oostenrijk Met. 5 pc. 77⅞; id. Nat. 5 pc. 78⅜.

PARIJS, 14 Okt. Fransche 4½ pc. 90.50; 3 pc. 66.25; 3 pc. Spanje 39; id. 1 pc. 24¼; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 88.

LONDEN, 14 Okt. Cons. 91⅝; Spanje buit. 3 pc. 41; id. 1½ pc. 24½; Rusl. 5 pc. 106½; id. 4½ pc. 96½; Holl. 4 pc. 95; id. 2½ pc. 64; Sard. 5 pc. 88; Braz. 100; Peru 4½ pc. 76; Gren. uitg. 7; id. werk. 22½; Mexiko 3 pc. 21½; Portugal 4 pc. 44; Ecuador 14; Venezuela 36½; Wissel op Amst. 11.18¾; Hamburg 13.8½.

WEENEN, 14 Okt. Met. 5 pc. 82; id. 4½ pc. 70; Bank-Aktiën 1060; Credit Anst. 318; Wissel op Londen 10.38; Amst. —; Parijs —; Goud —; Zilver —.

BERLIJN, 14 Okt. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 106; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 19; Amst. 150⅞; Hamb. 142; Petersburg 106⅝.

HAMBURG, 14 Okt. Spanje 1¼ pc. 33⅛; id. 3 pc. 22; Rusl. 5 pc. 100¼; 4½ pc. 89¼; 3 pc. Mexikanen 17⅝; Noord-Duits. bank 102½; Wissel op Londen 3/m. 13.15⅝; id. kort 13.8; Amst. 36,30.

FRANKFORT, 14 Okt. 5 pc. Met. 76¼; 1¼ pc. Spanje binnenl. 23 7/16; id. 3 pc. 37¼; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —

Wisselkoersen.

Parijs	2/m.	*f* 55½	Livorno	2/m.	*f* 90½
	zigt	55⅞	Napels		84
Bordeaux	2 m.	54⅞	Petersburg		182
	zigt	55⅛	Weenen	6 w.	35
Madrid	3/m.	237	Augsburg		85¼
Cadix		237	Frankfort		99
Seville		236	Hamburg	2/m.	[illegible]
Bilbao		236		zigt	35¼
Lissabon		40½	Londen	2/m.	*f* 11,60
Porto		40½		zigt	11,72½
Genua	2/m.	45¼	Rotterdam		½

Londen 3/m. *f* 11.52½.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		13 OKT. 4½ u. gebl.	14 OKT. 4½ u.		gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		62½	62 5/16	62⅜	62 5/16
Dito Dito	3	74⅝	74½		
Dito Dito	4	93⅛	93⅛	93⅜	93⅜
O. I. Leening 1844	4	92¾			
Amortisatie	3½	89¼	89		
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Arnh. Spoorweg	4½		99¾		
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank.					
België, Certifikaten	2½				
Dito *Rothschild*	2½				
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	23¾	23 15/16	23 15/16	23 15/16
Nieuwe	3	41⅞			
Binnenlandsche	3	37 15/16	37 15/16	38	
Cert. Coup. Sp. Com.	[illegible]	5 1/16	5⅛		
Amortisable Schuld					
Portugal, te Londen	3	44 1/16	42¾	42 13/16	
Dito Uitgestelde					
Rusland, bij *Hope en C°.*	5	102⅝	102⅜	102¼	
Dito A° 1828—1829	5	101⅞	101¾		
Negot. 1831 en 1833	5	91½	91⅝		
Nieuwe Engelsche	4½				
Negot. 1840	4				
Dito *Stieglitz*	4		83¾		
Dito Nieuwe	5				
Certifikaten te Hamburg	5		92⅝		
Inschr. op 't Grootboek	6				
Dito Certifikaten	6				
Polen, Obligatiën	4	77½	77⅝		
Aandeelen 1835		154			
Oostenrijk, Metalliek	5	73⅝	73 5/16	73⅝	73½
Dito Nationale	5	74 15/16	74 11/16	75	74⅝
Dito 1847	2½	38¼	38	38 5/16	38 1/16
Dito 1851 en 1852	2½	38¼	38	38 3/16	38 1/16
Dito Nieuwe	5	82 15/16	82¾	82⅞	82 15/16
Dito 1854	5	82 15/16	82⅝	82⅞	82 15/16
Weener Bank	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854					
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5				
Sardinië, te Londen	5				
Denemarken, dito	5				
Louisiana, te Londen	5	99			
Brazilië	5				
Dito 1843	5				
Mexiko, te Londen £ 100	3	20⅝			
Dito Onbepaalde	3	20¾			
Peru	4½				
Grenada, dito à £ 100	2½	21 1/16	21	21⅛	21 7/16
Dito Uitgestelde			6 13/16	7	
Ecuador					
Venezuela, te Londen	4½	32	32		
Dito Uitgestelde	1½				
Grieken, Bl. à £ 100	5	4½	4½		

N. 5 pc. Stieglitz 94 3/16, ⅛; O. 92⅞; O. B. A. *f* 1200, 1205; Oost. Gren. *f* 225; Prost 66; B. Sp. [illegible] Gren. onb. 21, ⅛, 7/16; Venezuela onb. 32; Grieken onb. 4½.

— Met uitzondering der Grenada's, (welke tot [illegible] verhandeld werden, was [illegible] overigens als gisteren.

Koersen van het Geld: Beleening 5 pCt. Prolongatie 5 pCt. Diskonto 4 pCt.

HANDELSBERIGTEN.

ANTWERPEN, 14 Okt. Van *Koffij* gingen 700 bn. Rio ex *v. Dijck* af.

Granen kalm. Cubanka Tarw met meer vraag. Inl. Rogge met verkoopen *f* 9½. Lijnzaad voortdurend vast. 800 hect. Morchansky a *f* 13¼ gedaan.

Potasch vast 1e Amer. *f* 24 a 24½ en Russische *f* 20 a *f* 20½.

LONDEN, 13 Okt. *Suiker* vast voor export gevraagd. Eene lading 5000 zak *Mauritius* op de kust bedong voor Bristol 28 s. 6 d. voor N°. 9 Voorraad 56725 ton tegen 43210 ton in 1855.

Geraffineerd hooger doch schaarsch, bruine lompen 55 s. 6.

Koffij kalm, goed ord. native Ceylon 52.

Thee vaster met meer handel a 1 s. a 1 s. 1 d. p. h. voor Congo.

Salpeter vast 500 b. Bengaal 8⅛ h. verkocht a 34 s. 9 d.

Talk vaster a 52 s. 6.

Granen. Tarwe goed kwal. vast inl. Kwal. gaat traag 1 a 2 s. lager af.

NEW-YORK, 1 Okt. *Meel* en *Granen* geannimeerd, Meel 2 c. en Tarwe mede hooger, Mais flaauwer.

Katoen zeer levendig door de verminderende aanvoeren.

Provisien onveranderd.

Vrachten naar Engeland vaster.

Koers op Londen 4½ a ⅞ pCt. premie.

PORT LOUIS (Mauritius), 27 Aug. *Suiker.* Eene voorbeeldelooze levendigheid en hoogere stemming heerscht sedert de ontvangst der mail van 20 a 25 Junij.

Vrachten naar eene direkte eng. haven £ 2.26 met 5 pCt. Via Cork of Falmouth £ 2.5. Naar Frankrijk fr. 90 a 100 per ton met 6 pCt.

Fruiten. c. p. Londen met document bills op 90 d. 4 a 5 pCt. treasaury bills op 30 [illegible] 2 pCt. Dive.

CALCUTTA, 6 Sept. Door de vele regen worden de *Indigo*velden compleet overstroomd, men verwacht dan ook hoogstens eene oogst van 97000 manden. Te Madras had men ondanks het ongunstige weder, hoop op eene goede oogst ten bedrage van 12 a 16 m. kn.

Suiker gevraagd doch schaarsch. Goed Benaris R 8 a 30 s. 11 d. Fijne *TafelRijst* geldt R. 7.8, Ballam 1/9 of 9/8. Voor China is veel in Ballam gedaan.

Goed cleaned *Lijnzaad* R. 4.

Jute goed gevraagd op 13 a 14 R. voor goede kwal.

Vrachten. Naar Engeland voor zwaar goed £ 3 of iets hooger, doch met veel arrivementen. Naar China is wegens gebrek aan Rijst veel in Vrachten gedaan a Doll. 1 per baal van 2 manoeds. De bank is ongekend laag zoowel op 3 a 5 pc. Eene leening kwam a 4½ pc. tot stand.

Koers op Engeland vast a 211⅛ voor Gerst rate betto op 6/m.

In *Arracan* ex *Birman* blijven vooruitzigten op aanzienlijke Rijstoogsten bestaan. Te Akyab ging niets om. Te Rangoon was Rijst, hoewel schaarsch, toch wat lager en op R. 95 a 100 genoteerd. Een enkel schip lag in lading. Te Moulmain verwachtte men voor het komende saisoen prijzen van R. 80 a 90.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 13 Okt. Teengs, d'E.mina, Batavia.

UITGEZEILD:

TEXEL, 12 Okt. Ulrich, Catharina, Rott. — 13 Okt. Jansonius, Pelikaan, Konstantinopel. — Hoff, Grietje Bos, Triest.

HELVOET, 13 Okt. Bain, Alexander, New-York.

BROUWERSHAVEN, 13 Okt. Kramer, Ida Elisabeth, (Rott.) Batavia.

RIVIERVAART.

AMSTERDAM, 15 Okt., in lading naar:

Ruhrort.	A. Meijer, Mozart.
Frankfort.	A. Joosten, Frankfort N°. 22.
Mannheim.	A. Dissel, Aeolus.
Ludwigh. en Mannheim.	J. Grenshauser, die Gebrüder.
Wesel.	E. F. Beijer, de Hoop.
Keulen.	H. Hoogeweg, de Hoop.
	A. Weingaarts, Cöln N°. 3.
Maintz.	G. Reigert, Maintz N°. 4.

AMSTERDAM, 14 Oktober, vertrokken naar:

Ruhrort.	C Scholten, Hoffnung.

Rijnhoogte ARNHEM, 14 Okt. 1 el 68 duim.
KEULEN, 14 „ 8 vt. 1 „

Advertentiën.

(2624) De **Commissie voor de Spijskokerij** der Vereeniging van den *H. Vincentius van Paulo*, neemt de vrijheid beleefdelijk te verzoeken aan alle degenen, die gedurende den aanstaanden Winter daarvan gebruik wenschen te maken ten behoeve der armen, en wier inschrijvings-billetten nog niet in handen der Commissie ontvangen zijn, dezelve bij een der leden ten spoedigste te willen laten bezorgen, dewijl eerst na de kennis der algemeene deelneming de verdere regeling behoorlijk geschieden kan.

Bij de hieronder vermelde leden en aan het lokaal der Vereeniging op de Bloemgracht zijn ook nog Circulaires en Inteekenbilletten te bekomen voor de belangstellenden, aan wien de bezorging onwillekeurig mogt verzuimd zijn.

AMSTERDAM, 15 Oktober 1856.

J. H. CRAMER, Singel bij de Driekoningstraat.
J. M. BEELEN, Vijgendam.
[illegible]
M. EIEBES, Prinsengracht bij de Vijzelstraat.
H. ROELOFS, Hazenstraat bij de Elandstraat.
J. P. F. WENNEN, Kalverstraat bij de Enge Kapelsteeg.

Een jong mensch die aan den Construktie winkel te Delft werkt werd ziek, had volstrekt geen eetlust, verminderde van dag tot dag en werd onbekwaam voor zijn werk. De Moeder vertelde mij dat hij door het gebruik der **Revalenta** merkelijk aangekomen is en weder geregeld naar zijn werk gaat; zij was zoo gelukkig daarmede dat zij het wel aan iedereen wilde vertellen.

Delft, 6 October 1856 J. T. WAGNER.

De **Revalenta** geneest alle maagkwalen, borstziekten, leveraandoeningen, nier- blaasongesteldheden, onderbuikskwalen, huiduitslag, zenuwlijden, verzwakkingen, vermagering etc., door de genezende en voedende eigenschappen, die zij in hooge mate bezit.

Men gebruikt ze als ontbijt of avondeten in plaats van ander voedsel. De prijzen zijn 87½ c., *f* 2, *f* 3½, *f* 8 en *f* 16 de Bus.

VERKOOPHUIS. (2625)

MAGASIN DE PARIS

(Bloemen) **A. PERRIN EN C^IE^.** (Veeren)

Wij hebben onze Affaire van de *Oude Leliestraat* 391 verplaatst naar den *Nieuwendijk over de Gravenstraat*, N° 43. Nu kunnen wij zonder de minste overdrijving zeggen en bewijzen, dat wij niet alleen het **grootste Magazijn** alhier bezitten, maar dat men zelfs te *Parijs* geen aanzienlijker sorteering zou vinden van de goedkoopste tot de nieuwste en rijkste soorten. (De prijzen bijna met *Parijsche* gelijk.) Er is geen artikel, ons vak betreffende, of het is bij ons te vinden. *Voor Winkeliers* buiten de stad worden goederen op zicht gezonden.

Panaches, Marabouts, Fantaisie- en andere veeren; Batiste-, Gaas-, Gitten-, Gouden-, Zilveren-, Fluweelen-**Bloemen** voor Hoeden, Mutsen en om te kappen; Nieuwe **Bruid- en Balkapsels**, Guirlandes, Kransen voor Jongejufvrouwen.

Bloemen en gemaakte Bouquetten voor Vazen, Manden en Jardinières, Hang en andere Mandjes met bloemen, Arbusten, **Altaar-Bouquetten** met groen, goud of zilver voor *Roomsche Kerken*, Slingers, Kransen, Bloemen om te versieren, bij gelegenheid van feesten; assortiment van al wat noodig is om bloemen te maken, Groene Mos, Dessertbladen, enz.

Alle soorten van Stoffen worden volgens de nieuwste patronen uitgeslagen. (2626)

Tot den 1e December 1856

is bij H. H. VAN ROMONDT, Boekhandelaar te Utrecht, en verder *alom* te bekomen:

H. J. VAN BEMMEL, R. K. Pr., **Symboliek** of vergelijkende verklaring der Godsd. geschilpunten tusschen Katholieken en Protestanten naar derzelver belijdenisboeken. Het Hoogduitsch van J. BUCHMANN, vrij gevolgd. In plaats van *f* 6.00 . . . . *f* 3.00

— — Feest- en Gelegenheids-**Leerredenen.** Tweede Zestal. In plaats van *f* 1.80 *f* 1.00

— — De Ziel tot God opgeleid door Godvruchtige lezingen enz. enz. Naar het Fransch van BAUDRAND. In plaats van *f* 1.80 . . . . *f* 1.00

ALESSANDRO MANZONI, de **Zedeleer** der Roomsche Kerk. Naar het Italiaansch. In plaats van *f* 3.— *f* 1.25

Godgewijde Zangen. Naar het Engelsch van TH. MOORE. In plaats van *f* 1.20 . . . . . . *f* 0.50

J. A. ALB. THIJM. Drie Gedichten. In plaats van *f* 1.25 . . . . *f* 0.50

— — De Klok van Delft. In plaats van *f* 2.45 . . . . *f* 1.00

Reizen door Italië, vrij vertaald uit het Fransch. In plaats van *f* 2.80 . . . . . . *f* 0.60

Wie wil niet gaarne een fatsoenlijken Brief leeren schrijven?

»**Aan den stijl herkent men den man**" zeide een groot geleerde, en hij had wel gelijk. Die geen goeden brief kan schrijven, kan geen aanspraak maken op den naam van fatsoenlijk man; al wie die kunst leeren wil, bestede slechts EEN GULDEN en koope het

Volledig Brievenboek van Claudius, — waarin hij alle mogelijke voorschriften van Brieven, toepasselijk op alle omstandigheden des levens, en regels omtrent het Briefschrijven zal aantreffen.

[illegible]

en zoo **Goedkoop.**

Het is bij **H. C. A. CAMPAGNE**, te TIEL, en verder in alle Boekwinkels te bekomen. (2620)

Bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN is heden van de pers gekomen en wordt aan de Inteekenaren afgeleverd:

CALLISTA,
EENE SCHETS UIT DE DERDE EEUW,

DOOR

JOHN HENRY NEWMAN DD.

Rector aan de Katholieke Universiteit te Dublin.

Uit het Engelsch vertaald met vergunning van den Schrijver, door N. L. SCHEFFERS, (vertaler van *Fabiola*)

ZEVENDE EN LAATSTE AFLEVERING.

Blad 19, 20, 21, 22, 23.

Benevens de omslag voor het geheele werk.

Dit werk wordt nu mede aan de Inteekenaren afgeleverd, die hetzelve in eens verlangden te ontvangen. De uitgever vertrouwt, dat druk en papier zullen beantwoorden aan de belangrijkheid van den inhoud.

— [illegible] —

Bij bovengenoemden is gedrukt en wordt met succes gedebiteerd:

Algemeene Geschiedenis ten dienste der Katholijke Jeugd, door J. ANNEGARN. Uit het Hoogduitsch vertaald door een R. K. Pastoor.

1e Deel OUDE GESCHIEDENIS Van de Schepping der Wereld tot aan de Volksverhuizing.

2e Deel. DE MIDDELEEUWEN. Van de Volksverhuizing tot aan de ontdekking van Amerika.

3e Deel. NIEUWE GESCHIEDENIS. Van de ontdekking van Amerika tot op onze dagen 1856.

De 3 deelen te zamen . . . . . . *f* 3.25

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.